Studiekvalitetsmelding Institutt for helse, miljø og likeverd for høst 2025 og vår 2026

Innledning

Denne studiekvalitetsmeldingen er utarbeidet på bestilling fra Det psykologiske fakultet, i tråd med føringer gitt fra universitetsnivå.Bestillingen omfatter følgende punkter:

1) Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding
2) Hovedkonklusjoner fra dialogmøter
3) Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer
4) Eventuelle endringer i fakultetets langsiktige plan for studieportefølje og prioriteringer med kopling til universitetets strategi og utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.
5) Tiltak for å styrke trivsel, mestring og gjennomføring i første studieår
6) Arbeid med KI i utdanningene.

Studiekvalitetsmeldingen er utarbeidet av stedfortreder Haldis Haukanes og dekker høstsemesteret 2025 og vårsemesteret 2026 (per 1. april). Rapporten bygger på programledernes egenvurderinger av studieprogrammene for den aktuelle perioden, samt diskusjoner i programledermøter og på instituttets undervisningsdag, avholdt i februar 2026.

Dialogmøte vil bli gjennomført først i mai 2026, og hovedkonklusjoner fra dette møtet er derfor ikke inkludert i denne meldingen. Punkt 4 om fakultetets langsiktige plan for studieportefølje og prioriteringer er heller ikke vurdert som naturlig å kommentere på i vår melding.

Endring i studieprogramportefølje:

Fra høsten 2025 har HEMIL gjennomført endringer i studieprogramporteføljen. På bakgrunn av vedvarende lave søkertall til de to barnevernsprogrammene ble Master i barnevern satt på pause, og det ble kun tatt opp studenter til Master i barnevernsarbeid. Det er her viktig å påpeke at de lave søkertallene i stor grad henger sammen med endringene i *Forskrift om nasjonal retningslinje for masterutdanning i barnevern og barnevernsarbeid* som trådte i kraft i 2022 og som innsnevret rekrutteringsgrunnlaget til programmene betydelig.

Master i barnevern er nå under nedleggelse. Saken om nedleggelse har vært behandlet i både KUE og Fakultetsstyret, og skal videre behandles på universitetsnivå før endelig nedleggelse trer i kraft (porteføljesak i Universitetsstyremøte 26.11).

Studieplassene som frigjøres ved nedleggelsen av Master i barnevern overføres til andre studieprogram ved fakultetet. I tillegg fattet fakultetsstyret vedtak (19.03.2026) om å redusere antall studieplasser på Master i barnevernsarbeid til 15 studieplasser for 2026-2027, en reduksjon på 10 plasser sammenlignet med tidligere opptak. Endelig antall studieplasser knyttet til Master i barnevernsarbeid besluttes av fakultetsstyret høsten 2026, etter at opptaksrammen for dette året foreligger. Master i Helsefremmende arbeid og helsepsykologi har fått økt antall studieplasser til 30, mens Master i Global Development Theory and Practice videreføres med 20 studieplasser.

Høsten 2025 ble det gjennomført parallell undervisning på Master i barnevern og Master i barnevernsarbeid for studenter i 2024-2026-kullet (3. semester) mens det våren 2026 ble arrangert felles masteroppgaveseminar for studentene i dette kullet. Fra og med høsten 2026 vil instituttet kun tilby emneportefølje knyttet til Master i barnevernsarbeid (MBVA).

Tabellen under viser vår samlede emneportefølje fra høstsemesteret 2026:

Masterprogam	1. SEMESTER		2.SEMESTER		3.SEMESTER		4.SEMESTER
Helsefremmende arbeid og helsepsykologi	HEFR 331	HEFR 342	HEM303/ HEM 304	HEFR 343	HEFR 395 (60stp.)		
Barnevernsarbeid	MABVA 401	MABVA 402	HEM303/ HEM 304	MABVA 317	MABVA 431	MABVA 423	MABVA 450 (30stp.)
Global Development Theory and Practice	GLODE 300	GLODE308/ GLODE309	HEM303/ HEM 304	GLODE 311	GLODE310/ Valgfrie 30 stp.		GLODE 330 (30 stp.)

EVU- arbeid:
Tre ansatte ved HEMIL (to fra barnevernsstaben og én fra helsefremmende staben) mottok i 2025 midler til utvikling av et etter- og videreutdanningstilbud om tverrfaglig samarbeid i familierelatert arbeid. Det første emnet, *Saman med familien – tverrfagleg samarbeid i praksis* (5 studiepoeng), ble pilotert våren 2026 med gode resultater. Emnet hadde høy søkning, og 30 studenter ble tatt opp, hvorav 25 har fullført. Evalueringen av emnet er ikke ferdigstilt ennå, men inntrykket til emneansvarlig er at studentene hadde stort utbytte av kurset og opplevde det som relevant for arbeidshverdagen sin. De to påfølgende emnene i EVU-porteføljen planlegges pilotert høsten 2026 og våren 2027.

Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding:

Dette avsnittet redegjør for utvalgte utfordringer identifisert i forrige studiekvalitetsmelding, samt tiltak som er iverksatt for å møte disse.

Rekruttering til Master i Barnevernsarbeid
Slik forrige års rapport viser, ble det iverksatt en rekke tiltak for å øke rekrutteringen til 2025-opptaket. I tillegg til tiltakene beskrevet i forrige års melding, gjennomførte vi en telefonrunde til søkere som hadde takket ja til tilbudet. Dette antas å ha bidratt til bedre rekruttering sammenlignet med foregående år. VI planlegger en tilsvarende oppfølging i forbindelse med opptaket for 2026. Videre er det gjennomført målrettet rekrutteringsarbeid gjennom sosiale medier, distribusjon av informasjonsmateriell på strategiske arenaer, samt annonsering gjennom Læringsnettverk for barneverntjeneste i Vestland og blant deltakere på instituttets EVU-emner.

Rekruttering av studenter fra det Globale Sør
NORDSTIP-ordningen, som ble etablert i 2024 for å kompensere for innføringen av studieavgift for internasjonale studenter, ble dessverre avviklet i 2025. Som følge av dette har instituttet

ingen studenter fra det globale sør i 2025–2027-kullet. Dette vurderes som uheldig sett i lys av GLODE-programmets faglige profil. Til 2025-2027 kullet rekrutterte vi imidlertid godt blant internasjonale studenter fra Europa (åtte av 20 studenter i kullet er fra ulike europeiske land og en student er fra USA). Med mindre det skjer endringer i studieavgiftsordningen eller etableres nye stipendordninger, må GLODE i overskuelig fremtid i hovedsak basere sin rekruttering av internasjonale studenter på søkere fra EU/EØS-området. Vi ser det ikke som realistisk å rekruttere mange betalende internasjonale studenter til programmet.

Prosjektplan for masteroppgave
Studentevalueringer omtalt i forrige års studiekvalitetsmelding viser at mange studenter opplever arbeidet med prosjektplanen som krevende når det skal foregå parallelt med andre emner i 2. semester av studiet. Samtidig har det i enkelte tilfeller vært utfordrende å få studentene til å ferdigstille prosjektplanen innen utgangen av andre semester. (Dette gjelder studentene ved GLODE- og HEFR-programmene; studenter ved Master i barnevernsarbeid ferdigstiller prosjektbeskrivelsen som del av emnet MABV431 i tredje semester).
For å tydeliggjøre betydningen av systematisk arbeid med prosjektplanen, er prosjektplan nå innført som obligatorisk arbeidskrav i det avsluttende emnet i andre semester ved både GLODE og HEFR (GLODE311 og HEFR343, begge praksisorienterte emner). Samtidig har vi et eget opplegg for prosjektutvikling i de forutgående metodeemnene HEM303 og HEM304. Ved GLODE-programmet tester vi i tillegg ut et opplegg der vi har to seminarer viet prosjektplanen i GLODE 311. Dette for å støtte studentene i prosjektplanleggingen og gjøre mer av arbeidet med prosjektbeskrivelsen gruppebasert.

Gjennomføring i emnet «Barnevernets beslutningsprosesser og rettslære MABVA402»
I forrige års studiekvalitetsmelding ble det påpekt at instituttet manglet en stabil løsning for undervisning i juridisk metode på det nivået som kreves for å forberede studentene til den nasjonale NOKUT-eksamenen. Denne utgjør 5 av 15 studiepoeng i emnet MABVA402. Det er fortsatt ikke etablert en permanent ordning, men høsten 2025 ble det bevilget midler til å engasjere Ove Veum på timebasis for å undervise i den juridiske delen av emnet. (Veum hadde tidligere en 20 % stilling tilknyttet barnevernsprogrammene, men denne ble avsluttet i 2025). Til tross for god undervisning og tett oppfølging strøk 5 av 13 studenter til eksamen høsten 2025. Dette kan delvis forklares med lavere forkunnskaper i juss i studentgruppen, ettersom det er færre studenter med bachelorutdanning i barnevern i gruppen. Resultatene anses likevel ikke som avvikende i nasjonal sammenheng, ettersom den nasjonale strykprosenten i tilsvarende eksamen ligger på om lag 50 prosent. Faglærer Veum følger opp studentene fram mot kontinuasjonseksamen våren 2026.

For kommende kull er det foreslått flere målrettede tiltak for å styrke studentenes gjennomføringsevne, herunder en introduksjon til juridiske temaer allerede i det innledende emnet MABVA401. Den juridiske kompetansen i fagmiljøet trenger fremdeles å styrkes, men det er vanskelig å prioritere ressurser til dette innen instituttets økonomiske rammer.

Ressurssituasjonen og bruk av ansatte på tvers av studieprogrammene
*S*om påpekt i fjorårets rapport jobber vi kontinuerlig med å avpasse ressursbruk til tilgjengelige rammer. I høstsemesteret 2025 gjennomførte barnevernsstaben blant annet en systematisk gjennomgang av sine emner for å identifisere muligheter for effektivisering. Dette resulterte i flere justeringer i undervisningsoppleggene. Ett eksempel er introduksjonsemnet MABVA401,

der én av to skriftlige tilbakemeldinger på mappeinnleveringer er erstattet av tilbakemelding fra medstudenter.

Samarbeidet på tvers av studieprogrammene har blitt ytterligere intensivert i perioden. Dette har særlig vært nødvendig i lys av en utfordrende stabssituasjon ved HEFR-programmet, der flere ansatte har/har hatt forskningstermin eller permisjon, samtidig som én ansatt tiltrådte som instituttleder høsten 2025. I høstsemesteret 2025, der opptaket på Helsefremmende var økt opp til 30 studieplasser, var det kun én fast vitenskapelig ansatt tilknyttet programmet, mens det i vårsemesteret 2026 var to ansatte. Undervisningsforpliktelsene for høsten ble mulig å gjennomføre ved utstrakt bruk av kompetanse på tvers av programmene. Blant annet overtok en ansatt fra barnevernsstaben emneansvar for HEFR342, en ansatt fra GLODE-programmet trådte inn på kort varsel i HEFR 331 ved uforutsett fravær, og flere ansatte bidro i tilbakemelding på studentarbeider i HEFR331. I vårsemesteret 2026 bidrar også en ansatt fra barnevernsstaben i vurderingsarbeid knyttet til HEFR342. Samlet sett har undervisningsbehovet blitt dekket på en tilfredsstillende måte, men dette har forutsatt betydelig fleksibilitet i staben og har medført økt arbeidsbelastning. Samtidig har vi klart å fordele denne noenlunde jevnt på tvers av staben og stort sett innenfor ressursrammene.

En annen utfordring som har oppstått som følge av permisjoner og omrokkeringer beskrevet i forrige avsnitt, er at instituttet i perioden hatt begrenset intern kompetanse i kvantitativ metode. Våre 2026 ble deler av undervisningsbehovet i metode-emnet HEM304 derfor dekket gjennom «ressursbytte» med ISP. På sikt kunne det være fornuftig å se på muligheter for samarbeid om kvantitativ metode på tvers av studieprogrammer ved fakultetet, som et mulig tiltak for å sikre mer bærekraftig undervisning i kvantitativ metode. Ved Hemil er det jevnt over færre studenter som velger kvantitativ metode enn kvalitativ, og et slikt samarbeid kan gi potensielle ressursbesparelser.

Samskriving av masteroppgaver

En sak omtalt i forrige års rapport som vi fremdeles arbeider med er samskriving av masteroppgaver. På barnevernsprogrammet har man klart å etabler en norm om samskriving, men ved GLODE og HEFR er vi ennå ikke helt i mål selv om vi er godt i gang. Helga Urke ved GLODE-programmet utviklet høsten 2025 et strukturert «matchmaking»-opplegg for studenter, som ble tatt i bruk i emnet GLODE309 (Health Promotion-spesialiseringen i GLODE-programmet). Opplegget fungerte godt og kan overføres til både GLODE Gender-spesialiseringen og til HEFR-programmet. Samtidig ser vi det som viktig at det fortsatt finnes mulighet for å søke om individuell masteroppgave der dette er faglig eller praktisk begrunnet.

ERASMUS-studenter i emnene våre

HEMIL tilbyr fire engelskspråklige emner som tar opp ERASMUS-studenter: GLODE308, GLODE309, HEFR342 og MABVA317. Samlet utgjør disse et viktig bidrag til fakultetets engelskspråklige emneportefølje. Erfaringene med ERASMUS-studenter har vært varierte. Tidligere har det vært utfordringer knyttet til uforutsigbar progresjon og varierende forkunnskapsnivå. I opptaket høsten 2025 ble opptakskravene praktisert noe strengere. Dette bidro til mer stabil deltakelse og gjennomføring. Med noen få unntak fullførte ERASMUS-studentene emnene og bidro positivt til studiemiljøet.

Gjennomførte emne – og programevalueringer:

Det er ikke gjennomført programevalueringer i perioden. Master i helsefremmende arbeid og helsepsykologi skal levere studiekvalitetsrapport i forbindelse med re-akkreditering høsten 2026 hvor det planlegges utstrakt bruk av ekstern fagfelle og arbeidslivsrepresentant.

Alle emner som har vært gjennomført i perioden er evaluert av studentene. De fleste emner blir evaluert ved deltagende/studentledet evaluering, noen også ved en enkel survey, gjerne i kombinasjon med en fokusgruppediskusjon. Det kan noen ganger være vanskelig å få nok deltagelse i skriftlig evaluering; ved HEFR342 var det for eksempel kun 10 studenter som svarte på en skriftlig evaluering av emnet, så emneansvarlig anbefaler at det gjennomføres en muntlig deltakende evaluering ved neste gjennomføring.

Ved GLODE-programmet er det igangsatt treårige emneevalueringer for emner etablert etter programrevisjonen i 2023. Så langt er det gjennomført emneevalueringer av GLODE300, GLODE 308, GLODE 309 og GLODE311. Disse viser gjennomgående høy tilfredshet med undervisning og læringsutbytte. Mindre justeringer har blitt gjort undervegs i 3-årsperioden for å øke læringsutbyttet, for eksempel har man på introduksjonsemnet GLODE 300 erstattet hjemmeeksamen med mappevurdering med mulighet for tilbakemelding på to innleverte oppgaver. Ved GLODE308 og 309 innførte vi høsten 2025 justerende muntlig som supplement til en noe kortere hjemmeeksamen (se også avsnitt om KI). Muntlig eksamen ble av staben evaluert som nyttig, men ressurskrevende. Studentene på sin side uttrykte at de satte pris på muligheten til å få diskutere det skriftlige arbeidet sitt. Studentevalueringen viste likevel at noen studenter hadde negative opplevelser med eksamenen (særlig ved GLODE308) og at de ikke følte seg godt nok forberedt til hva muntlig skulle inneholde (begge emner). Erfaringene med justerende muntlig har alt i alt vært positive, men studentene har altså etterlyst tydeligere informasjon og bedre forberedelse til denne vurderingsformen, noe vi vil sørge for i neste gjennomføring av emnene.

Metodeemnene HEM303 og HEM304 er blitt grundig evaluert både av faglærere og studenter. De var oppe til diskusjon på instituttets undervisningsdag og det er blitt avviklet eget programledermøte hvor emneansvarlige for HEM304 og HEM303 var til stede. Evalueringene viser generelt gode tilbakemeldinger, men også noen utfordringer knyttet til arbeidsmengde, innhold og ressursbruk. Et sentralt tema har vært uforutsigbarhet i studenttall, særlig den markerte overvekten av studenter som velger kvalitativ metode. I år var skeivfordelingen mellom emnene særlig stor. Mens 53 studenter valgte HEM303 (kvalitativ metode) tok bare 7 studenter HEM304 (kvantitativ metode). Uforutsigbarhet i antall studenter fører også til vanskeligheter med rombookingen. Studentene på HEM303 klaget over overfylte rom og dårlig luftkvalitet. For å få til en bedre og mer forutsigbar fordeling må vi informere studentene bedre om alternativene på et tidlig tidspunkt i studieløpet og skaffe oss oversikt over deres prioriteringer, for eksempel ved en surveyundersøkelse holdt i oktober/tidlig november på alle program.

Undervisningen er tettpakket, særlig i HEM 304, hvor det foreslås at man bør redusere noe på innholdet. På HEM303 foreslås det å kutte noen av seminarene tilknyttet forelesningene, men beholde dem som involverer viktig ferdighetstrening. Vi har også noen utfordringer knyttet til

språk når vi blander engelsk- og norskspråklige studenter. Forelesningene i begge emner blir holdt på engelsk. Noen av våre norske studenter opplever dette som krevende, men vi støtter dem med å tilby seminarundervisning på norsk.

Til slutt vil vi nevne at vi trenger å revurdere eksamensform og obligatoriske arbeidskrav i begge emner, både for å gjøre dem mer like i arbeidsmengde og av KI-hensyn (se under).

Tiltak for å styrke trivsel, mestring og gjennomføring

Studieprogrammene ved HEMIL er oversiktlige, og det er generelt tett kontakt mellom studenter, faglærere og administrasjon. Alle programmene gjennomfører sosiale og faglige «bli-kjent»-tiltak ved studiestart. Vi legger stor vekt på studentaktive læringsformer som problembasert læring, gruppearbeid og studentledede undervisning, noe som bidrar til å øke engasjement og samholdet internt i programmene.

Instituttet avsetter årlig midler til studentinitierte tiltak. De senere årene er disse brukt til felles sosiale arrangementer for studentene ved instituttet. Videre arrangeres studentfrokoster én til to ganger per semester, med deltakelse fra programledelse, studiekoordinator og instituttledelse.

Samlet sett vurderes instituttets systematiske arbeid med evaluering og oppfølging av emner og programmer som viktig for studentenes trivsel, mestring og gjennomføring. Instituttet har også eksempler på at nye læringsfremmende aktiviteter introduseres underveis i emneforløpet der dette synes hensiktsmessig. Vi kan her nevne et analysetilbud iverksatt ved HEFR-programmet høsten 2025 for å veilede studentene gjennom prosessen med å analysere og rapportere kvantitative data (20 av 26 studenter valgte kvantitative oppgaver i dette kullet).

Rekruttering og frafall i første studieår:

MABVA: Møtt til studiestart: 13 studenter. Våren 2026: 13 studenter

HEFR: Møtt til studiestart: 29 studenter. Våren 2026: 22 studenter.

GLODE: Møtt til studiestart: 21 studenter. Våren 2026: 20 studenter

Hemil har historisk sett hatt lite frafall på studieprogrammene sine. For kullet som startet høsten 2025 har frafallet vært noe større enn vanlig (8 studenter, hvorav 7 på HEFR-programmet og 1 på GLODE). Frafallet ved GLODE skyldtes overgang til arbeidsliv. Årsakene til frafallet på Helsefremmende er ikke klarlagt, men den noe utfordrende stabssituasjonen gjorde det nok vanskelig å fange opp fravær tidlig i semesteret. For fremtidige kull bør det vurderes raskere oppfølging av studenter som ikke deltar i obligatorisk undervisning.

Arbeid med KI i utdanningene:

I studieåret 2024–2025 utviklet HEMIL egne retningslinjer for bruk av kunstig intelligens i utdanningene. Disse ble implementert fra våren 2025 og erstattes av fakultetets felles KI-retningslinjer fra høsten 2026.

KI og vurderingsformer var tema på instituttets undervisningsdag i februar 2026, der representanter fra UiBs læringslab bidro med faglige innlegg. I tillegg hadde vi gruppearbeid om fakultetets forslag til KI-retningslinjer med formål om å gi høringsinnspill til disse. Instituttet vil videre gjennomføre egne samlinger om de vedtatte felles retningslinjene for å sikre felles forståelse i staben og god implementering.

Vi er i gang med arbeid for å utvikle mer KI-robuste vurderingsformer. Det har allerede blitt innført justerende muntlig på to emner (GLODE308 og GLODE309) og vi har gått over til kun muntlig på et annet (MABVA432). Vi vurderer ytterligere endringer, blant annet i metodeemnene hvor en såkalt poengbasert eksamen med to ulike deleksamener kan være aktuelt (en av dem muntlig). Fakultetets ressurssituasjon setter imidlertid begrensninger for hvor omfattende endringer som kan gjennomføres. Et eksempel er et forslag om endring av eksamensform i MABVA317, vedtatt i vårt i UU i februar i år, som ble sendt tilbake til fagmiljøet med beskjed om endringen det ville bli for ressurskrevende. Videre er kunnskapsnivå og engasjement knyttet til KI ujevnt fordelt i staben. Det er derfor behov for mer systematisk kompetanseheving hos ansatte.